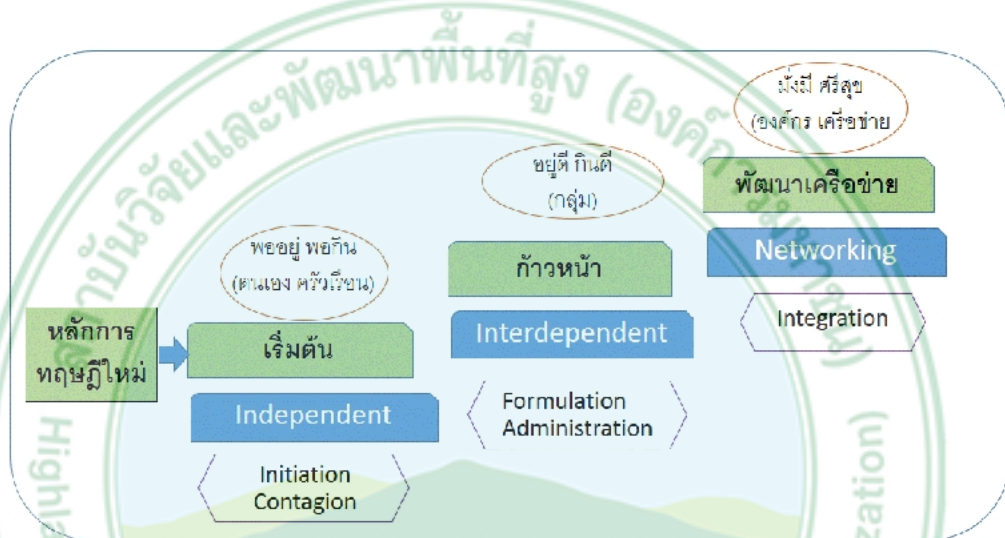

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

เนื่องจากพื้นที่สูงเป็นชุมชนชาวเขาที่ดำรงชีพด้านการเกษตรเป็นหลัก กรอบแนวคิดการวิจัยจึงนำหลักการของทฤษฎีใหม่ ซึ่งกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนเป็น 3 ระดับ คือ ขั้นเริ่มต้น ขั้นก้าวหน้า และขั้นพัฒนาเครือข่าย ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาการเกษตรอย่างเป็นขั้นตอน และเป็นตัวอย่างการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม มาเป็นกรอบแนวความคิดการวิจัยในการพัฒนาชุดตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัยตามหลักการทฤษฎีใหม่

3.1 วิธีการวิจัย

โครงการศึกษาระดับการพัฒนาของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ประกอบด้วย การสำรวจ การสัมภาษณ์กลุ่ม และการสังเกตร่วมในการพัฒนาชุดตัวบ่งชี้คุณลักษณะชุมชนที่พึงประสงค์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับชุมชน ดังนี้

- 1) ทบทวนร่างชุดตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาได้ในปีงบประมาณ พ.ศ.2560
- 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของร่างชุดตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์กับเป้าหมายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ
- 3) ทดสอบและปรับปรุงชุดตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระดับการพัฒนาชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับภูมิสังคมบนพื้นที่สูง ที่เป็นตัวบ่งชี้ในระดับผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) โดยวิธีการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) และการประเมินตนเองของเกษตรกรในชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริงในชุมชน

- 4) วิเคราะห์จำแนกกลุ่ม/ระดับของความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงร่วมกับชุมชนนาร่อง จำนวน 3 แห่ง
- 5) ประเมินกระบวนการการเรียนรู้ของชุมชนในพื้นที่ศึกษานาร่องเกี่ยวกับผลกระทบของกิจกรรมต่อการเปลี่ยนแปลงระดับการพัฒนาชุมชน โดยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม
- 8) สรุปผล

3.2 สถานที่ดำเนินการวิจัย

- บ้านเลอะกรา บ้านบราโกร โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนขุนตั้นน้อย ตำบลแม่ตั้น อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
- บ้านพะเบี้ยว โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสบโขง ตำบลสบโขง อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
- บ้านแม่ฉางข้าว-ห้วยไต้ง ตำบลป่าจั่ว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พื้นที่เยี่ยมเยียนในโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงวาวี

